

ԵՐԵՍՈՒՆՄԵԿԵՐՈՐԴ ՏԱ.ԾԻ

Արեկան գինը 10 րուբլի. կէս տարվանը 6 րուբ.
և Առանձին համարները 5 կօպէկոփ.

Միաժամանակ գրի գրական աշխատանք մէջ.

Մէր հասցէն. Տիֆլիս, Ռեդակցիա «Մշակ»
Կամ Tiflis, Rédition «Mschak».
Տէլէֆոն № 253.

Г. Г. Тифлісъ, Редакція «Міакъ»
Tiflis, Rédition «Mschak».

ԱՐԴՅՈՒՆ

ՀԵՄՆԱԳԻՐ ԳԵՒԳՈՐ ԱՐԾՐՈՒՆԻ

Գէորգ, Փայանէ, Լիւբա և Սիմէօն Շահանեանցները սրաի խորին վշտով յայտանում են իրանց ազգականներին, ծանօթներին և ընկերներին, առաջինները իրանց անմոռանալի որդու, երրորդը թանկադին ամուսնու և վերջինը սիրելի եղաօր

ՄԿՐՏԻՉ ԶԱՀԱՆԻԱՆԻՑ

մահը: Ամբիկը կը կատարվի այսօր, հինգարթի, ապրիլի 17-ին, երեկոյեան 7 ժամին. յուղարկաւորութիւնը ուրբաթ, ապրիլի 18-ին, առաւտեան 10 ժամին հանգուցեալի բնակարանից, Սափեօրնայա փողոց, տուն № 33 դէպի Կուկիայի թանգոյեան ս. Աստուածածին եկեղեցին: Թաղումը կուկիայի հայոց գերեզմանատանը: 1—1

մուտք գործեն գաղափարի և գիտութեա
զինւորներ և տարրականացնեն ազգաբնակու
թեան համար կուլտուրական կեանքի հի
մունքները և այդպիսով գրաւեն ազգա
բնակութեան աւելի ու աւելի մեծ շրջ
ջաններ դէպի եւրօպական քաղաքակըր
թութեան ասպարէզը: Իսկ եթէ այդ տե-
ղի չի ունենայ, այն ժամանակ կանցն են
տասնեակ տարիներ, ամեն բան կը փոխի
մեր շուրջը, իսկ ամբողջ ազգագրական
տարրեր կը մնան անշարժ վիճակի մէջ:

Նից ամեն մէկի մի հասարակական պարտքը՝
Նա փող է ժողովում, մօտենում է մնանից մէ-
կին, Խ՞նչ էք կարծում, պարտաճանաչ (?) հա-
սարակութեան անդամը ինչպէս է դիմաւորում
Նրան: Լաւ, եթէ նա քեզնից կախումն ունի,
լաւ, եթէ դու յայտնի հասարակական գիրք
ունեա: Բայց վայ, եթէ դու նրա հաւասար
մարդ ես, օ դու նրան աւելի լաւ է մի մօտե-
նայ, նա շըմում է քեզանից:

— Թագդ իլ, առում է, և այսպէս է շարժվում,
որ քիչ է մնում արմունկով քիթդ ջարդէ։

ՆԵՐՔԻՆ ՏԵՍԻԹԻՒ

U b R B U R B b R h E

Այս օրից, երբ մեր լրագրութիւնը դպյութիւն
ունի, քանի քանի տեսակ հասարակական ա-
րատների մասին է խօսվել նրա մէջ, քանի
անդամ է արձանագրվել խախոված դիսցիլ-
լիսաների, անպատճե ոտնածդումների, քաջա-
լերված նախագաշարութերի և սանձարձակ
սրբազնութերի մասին Եւ սակայն յանցանք-
ները կրկնվում են և մամուլը ստիպված է
ամենաս օր կրկնութիւներ անմել...

Դեռ մեր առնե ժամանակ առնե առաջ ե-

րից բարձրանալով անցնում է միւս կողմ, կո-
չելով, բազըմ շագըմ մարչ:

Այդ գատնելի, այդ ամենայն մի յարգանքի
զգացմունքից գուրկ վարժունքը ամբոխի մար-
դու մէջ միմիայն ցաւ կարող էր պատճառել
ես ապշտծ էի, ես այդ բանին չէի հաւատում...

Բայց յետոյ ես ինքո ինչերի ականատես
եղայ... և ինչեր լսեցի: Մէկը ինձ պատմեց
հետևեալը:

Դուք մի քանի ժամանակ սրանից առաջ էք, որ ես խօսեցի անստորագիր նամակների մասին, թէ ինչպէս դիմակաւորված լրբութիւնը շարտացաւ բարեկամո ձևանալով, անոնիմ նամակներ է, որ խմբագրում է Նաչէ ինսյում, ոչ մէկի մօրը, ոչ ամուսնուն Նրա համար մի և նոյն է, թէ նա այս և այն ընտանիքի խա-

զաղութիւնն է վրդովում, կեանքն է թունաւորում... նա «մի բարեացակամ անձն է», նա մղվում է բարի նպառակներից, բարի զգացմունքներից, նա չառ լաւ գիտէ, որ դուք կարիք չունեք նրա բարեացակամութեան, նա չառ լաւ գիտէ, որ նրա վարմունքը ստոր է, վաստ է, ցածահոգի է, նա գիտէ, որ լրադրութեան մէջ նրա արարմունքը դրում մած է ան-

բանա մէջ սրա արարութափը դրոշմղած է ան-
բարյական անունով... Այո, նա շատ բան գի-
տէ, նա ինքը զգում է, որ իր երակներում
հոսում է մի յուղայական արիւն... բայց, ա-
սացէք ինդրեմ, դադարում է նա իր յուղայա-
կան մատնութիւնները անելուց... հըմ, նեղու-
թիւն կրէք երեկվայ նշանադրված մի օրիորդի
կամ մի երիտասարդի մօտ, լսեցէք և ապչե-
ցէք, թէ ինչքան քաջութիւն (?) և ինչքան ե-
ռանդ կայ անստորագիր նաևմակներ գրողների
թիւն

Ըստ Ժամանակի չէ, ինչ մենք դրեցինք, թէ ինչպէս է հասարակութիւնը վերաբերվում դէպէ այն բարեկարգութեանը և ինչպէս մասնաւութիւնը առաջարկութեանը կազմում է մի անգարողական վայրենուն յատուկ միմոսութիւններով, յիշոցներով և սանձարձակ լրախօսութիւններով համեմած...

ված. գրողի առաջ պէտք է լինի լայն ասպարէզ և ընդարձակ միջոցներ, իսկ իմ ասպարէզը, իմ կեանքը տեսնում էք էլլի... Եւ սա կեանք չէ, մի կտոր զահրումար է... Իմ տառիքը, վրա բերեց բանաստեղծը, շատ չեն, բայց ես զգում եմ, որ լաւ առողջութեան մէջ չեմ, իմ ուժերը սպառվում են... Այսպիսի բաղդի են ենթարկվել մեր մէջ գրեթէ բոլոր հեղինակները, ուսուցիչները և ազգի կօպէկներով ապրողների մեծագոյն մասը. Մերայինք գիտեն միայն գնահատել և ովաննաներ կար-

իսկ թէ ինչեր են կատարվում մեր գերեզ-

որ ծայրահեղութեան հասցրինք, պատասխանեց Ռաֆֆին, կարծես մի փոքր զուարթացած, ես
մի պառաւի նման իմ գարդերը պատմեցի ձեզ,
իսկ դուք էլ ինձ ապագայի յոյսերով կերա-
կրեցիք:

—Դուք իզուր եք վշտանում, պարուն Շափ-
թի, որ կորցնելով ձեր նախկին փայլուն վի-
ճակը, այժմ կօգէներով եք ապրում, բայց
Հաֆփին Թաւրիզից թղթակցում էր «Մշա-
կին»:

1811 թւականի գարնան սկզբին «Մշակում» տպվեց նրա մի նամակը, որի մէջ նա ցաւ էր յայսում, թէ Թաւրիդի հասարակութիւնը չէ սթափում և չէ մածառում մի օրիորդական դպրոց հիմնելու մասին, որը օրվան հրատապ և ահրաժեշտ խնդիրներից մէկն է։ Աւելի ցա-

